

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 68/2023-11

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša a sudcov Ladislava Duditša a Libora Duľu (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátskou kanceláriou BIZOŇ & PARTNERS, s. r. o., Hviezdoslavovo námestie 25, Bratislava, IČO 36 833 533, v mene ktorej koná prokurista Mgr. Michal Bizoň, LL.M., proti postupu Okresného súdu Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. 12 Cpr 2/2021 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa, skutkový stav veci a argumentácia sťažovateľa

1. Ústavnému súdu bola 26. januára 2023 doručená ústavná sťažnosť sťažovateľa vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava III (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 12 Cpr 2/2021 (ďalej len „napadnuté konanie okresného súdu“).

2. Z obsahu podanej ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ sa žalobou podanou na okresnom súde 27. januára 2021 domáha proti obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], ako žalovanému (ďalej len „žalovaný“) určenia neplatnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru daného sťažovateľovi ako zamestnancovi oznámením žalovaného ako zamestnávateľa 3. novembra 2020. V priebehu napadnutého konania okresný súd 5. mája 2021 zaslal žalobu sťažovateľa na vyjadrenie žalovanému, ktorý okresnému súdu 4. júna 2021 k nej doručil svoje vyjadrenie. Okresný súd 6. augusta 2021 zaslal vyjadrenie žalovaného sťažovateľovi, ktorý naň reagoval svojou replikou doručenou okresnému súdu 19. augusta 2021, ktorú okresný súd doručil 23. septembra 2021 žalovanému, ktorý na ňu reagoval

svojou duplikou doručenou okresnému súdu 11. októbra 2021 a doručenou sťažovateľovi 19. novembra 2021.

3. Sťažovateľ osobitným podaním doručeným okresnému súdu 17. decembra 2021 a opätovne 1. februára 2022 bezúspešne požiadal okresný súd o nariadenie termínu pojednávania vo svojej právnej veci.

4. Okresný súd písomným dožiadaním zo 4. marca 2022 a 17. januára 2023 požiadal o vyjadrenie k podanému trestnému oznámeniu žalovaného na sťažovateľa Krajské riaditeľstvo Policajného zboru v Trnave. Stav trestného konania oznamoval okresnému súdu aj sťažovateľ vlastným podaním zo 14. marca 2022 a ďalším podaním z 9. augusta 2022 opätovne požiadal okresný súd o nariadenie termínu pojednávania.

5. V rámci svojej argumentácie sťažovateľ poukázal na to, že v jeho právnej veci ide o pracovnoprávny spor o určenie neplatnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru, čo tvorí štandardnú agendu súdu, a vec podľa jeho názoru nie je ani po právnej a ani po skutkovej stránke zložitá. Taktiež zvýraznil, že jeho správanie počas napadnutého konania nemalo vplyv na jeho dĺžku, ale, naopak, svojimi výzvami adresovanými okresnému súdu o nariadenie termínu pojednávania sa snažil vec urýchliť. Postupu okresného súdu v napadnutom konaní vytkol to, že dosiaľ nenariadil v predmetnej veci ani jedno pojednávanie. Podľa sťažovateľa *„nemožno nájsť žiadne legitímne odôvodnenie, prečo by sa vo veci doteraz nemohlo konať aspoň jedno pojednávanie. V danom prípade sa pritom jedná o spor so slabšou stranou, na ktorý sú kladené zvýšené nároky z hľadiska plynulosti konania. V súčasnosti ale nič nenasvedčuje tomu, že by vec mohla byť v dohľadnom čase právoplatne skončená. Je preto potrebné konštatovať, že Okresný súd porušil označené základné práva sťažovateľa.“*

6. Na podklade uvedeného sťažovateľ ústavnému súdu navrhol, aby nálezom takto rozhodol:

„I. Postupom Okresného súdu Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. 12Cpr/2/2021 bolo porušené základné právo Sťažovateľa na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov podľa článku 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a podľa článku 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

II. Okresnému súdu Bratislava III prikazuje v konaní sp. zn. 12Cpr 2/2021 konať bez zbytočných prieťahov.

III. Sťažovateľovi priznáva finančné zadosťučinenie vo výške 2.000,00 EUR...“

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

7. Ústavný súd v súlade s § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť, pričom posudzoval, či jej prijatiu na ďalšie konanie nebránia dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

8. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (obdobne tak aj podľa čl. 38 ods. 2 listiny) každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom.

9. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

10. Z doterajšej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že medzi obsahom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a obsahom práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03, IV. ÚS 34/2020, IV. ÚS 77/2020, IV. ÚS 251/2021). Z tohto vyplýva, že právne východiská, na základe ktorých ústavný súd preskúmava, či došlo k ich porušeniu, sú vo vzťahu k označeným právam v zásade identické.

11. Súčasťou rozhodovacej činnosti ústavného súdu súvisiacej s namietaným porušením základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je aj právny názor, podľa ktorého nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (I. ÚS 46/01, II. ÚS 57/01, I. ÚS 27/02, I. ÚS 66/02, III. ÚS 199/02, I. ÚS 61/03, I. ÚS 92/03, I. ÚS 154/03, I. ÚS 197/03, I. ÚS 35/04, I. ÚS 38/04, IV. ÚS 147/04, IV. ÚS 221/05, III. ÚS 372/09, IV. ÚS 34/2020, IV. ÚS 77/2020, IV. ÚS 576/2020, IV. ÚS 610/2020). Ojedinelá nečinnosť súdu, hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov, sama osebe ešte nemusí zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (I. ÚS 35/01, I. ÚS 42/01, III. ÚS 91/04, III. ÚS 59/05, III. ÚS 103/05, IV. ÚS 34/2020, IV. ÚS 77/2020, IV. ÚS 576/2020, IV. ÚS 610/2020). Na kratšie obdobia nečinnosti ústavný súd spravidla prihliada vtedy, keď sa vyskytli opakovane a zároveň významným spôsobom ovplyvnili dĺžku súdneho konania (I. ÚS 19/00, I. ÚS 39/00, I. ÚS 57/01).

12. V prípade, keď ústavný súd zistil, že charakter postupu všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prietahy v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (obdobne aj podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru), alebo konanie ako celok zodpovedá dobou svojho trvania času, v ktorom je možné jeho uzavretie spravidla očakávať (Libanský proti Českej republike či Králiček proti Českej republike), nevyslovil porušenie základného práva zaručeného v tomto článku (II. ÚS 57/01, III. ÚS 30/03, IV. ÚS 110/04), prípadne návrhu buď nevyhovел (I. ÚS 11/00), alebo ho odmietol ako zjavne neopodstatnený (I. ÚS 17/01, I. ÚS 57/01, I. ÚS 27/02, III. ÚS 199/02, I. ÚS 197/03, I. ÚS 35/04, I. ÚS 38/04, IV. ÚS 221/05, III. ÚS 126/2010, I. ÚS 96/2011, IV. ÚS 34/2020, IV. ÚS 77/2020, IV. ÚS 576/2020, IV. ÚS 610/2020). Teda zjavná neopodstatnenosť sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru môže vyplývať aj z toho, že porušenie týchto práv sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, ktoré z hľadiska jeho druhu a povahy netrvá tak dlho, aby sa dalo vôbec uvažovať o zbytočných prietahoch (II. ÚS 93/03, II. ÚS 177/04, IV. ÚS 343/04, III. ÚS 233/06, IV. ÚS 34/2020, IV. ÚS 77/2020, IV. ÚS 576/2020, IV. ÚS 610/2020).

13. Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, sa skúma vždy s ohľadom

na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka konania a postup súdu (I. ÚS 41/02, III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, III. ÚS 142/03, III. ÚS 247/03, IV. ÚS 272/04). V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESĽP“) ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (rozsudok ESĽP vo veci Záborský a Šmáriková proti Slovenskej republike, I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02, IV. ÚS 187/07).

14. Z obsahu podanej ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ podal žalobný návrh na okresnom súde 27. januára 2021. Okresný súd v napadnutom konaní v čase od 5. mája 2021 do 17. decembra 2021 doručoval procesným stranám ich vyjadrenia, čím tak postupoval podľa § 167 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov a 4. marca 2022 a opätovne 17. januára 2023 požiadal Krajské riaditeľstvo Policajného zboru v Trnave o vyjadrenie k stavu vybavenia podaného trestného oznámenia na sťažovateľa žalovaným ako jeho bývalým zamestnávateľom. Okresný súd zároveň dostal 14. marca 2022 správu o stave trestného konania aj od samotného sťažovateľa.

15. Ústavný súd zhodnotením už uvedených troch kritérií a s prihliadnutím na doterajšiu celkovú dĺžku konania v trvaní 2 rokov (do času podania ústavnej sťažnosti) konštatuje, že nemožno v napadnutom konaní uvažovať o takých prieťahoch, ktorých intenzita by po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie umožňovala ústavnému súdu dospieť k záveru o porušení sťažovateľom označených práv. K uvedenému záveru ústavný súd dospel aj s prihliadnutím na rozhodovaciu prax a judikatúru ESĽP v obdobných veciach, podľa ktorej dĺžka súdneho konania na jednom stupni v trvaní dvoch až troch rokov v závislosti od povahy veci nie je v rozpore s právom na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (Humen proti Poľsku z 15. 10. 1999, body 58 a 69, Calvelli a Ciglio proti Taliansku zo 17. 1. 2002, body 64, 65 a 66, rovnako tak aj napr. IV. ÚS 34/2020, IV. ÚS 77/2020, IV. ÚS 251/2021). V dôsledku tohto záveru ústavný súd podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmieta sťažovateľom podanú ústavnú sťažnosť pre porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní ako zjavne neopodstatnenú.

16. V závere ústavný súd dodáva, že vzhľadom na to, že vyhodnotil ústavnú sťažnosť sťažovateľa ako zjavne neopodstatnenú, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími v nej obsiahnutými návrhmi.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. februára 2023

Miroslav Duriš
predseda senátu